

అభినవ సరస్వతి

యమనాక మాసపత్రిక.

అష్టావధాని జానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి చే.

బళ్ళిమరింపబడుచున్నది.

జానపాడు.

సంపుటము 16

1925 సం॥

మార్చి.

వి.వి.యములు.

౧ దుర్గాబాయి కలనిద్యోశాలు.

వ్యవసాయ సూక్ష్మభాగ్యముల కర్మములు.

౨ పీఠసంగ్రహచరిత్ర నిమగ్నము. పరికాశిత.

౩ బహిరంగనిజాపనము.

ఆంధ్రపూర్వాచారపరిచయము.

౪ అష్టావధానము. పంచాంగముల కేతుమాధవాశ్రమము.

౫ దేవీశాసనత నిచారము. లక్ష్మీశాస్త్రిగారు.

౬ నాగరికభండము. ప్రతికాశిత.

చందాపెద్దయము పంపిస్తేమునకు.

ప్రధానపోషకులకు రు 25 0 0 సహాయకులకు రు 5 0 0

పోషకులకు రు 10 0 0 చందాదారులకు 3 0 0

Printed at the Chandika Press, Guntoor
and published at Janapadu by the Editor, Astavadhani
Janapati Pattabhirama Sastry.

చందా దయచేసిన ప్రధానపోషకులు.

- ౧ రామకింగుగారు- నెల్లుటూపాపురసంస్థానములమేనేజరు- నెల్లుటూ.
- ౨ బాకరాజు పరాంకుశరావుచేతముఖగారు. యాగవరం.
- ౩ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు కిరూపాక్ష స్వాములవారు
- ౪ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు పుష్పగిరి స్వాములవారు
- ౫ రాజాచెల్లెపురకల వెంకటరావువేంద్రరావు బహదరు బాసీరు బాయిగారు,
- బాయి చేతి

పోషకులు.

- ౧ ఎనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహముగారు, మర్చంటు, బెజవాడ.
- ౨ రాజా వెంకటేశ్వరరావు, ఎహదరుగారు, పురయ్యూరుమైట్టేలు.
- ౩ గజానుంత్రిపాడ వెంకటహనుమంతరావు, రాఘవరావుగారు బింగళి.
- ౪ చింతగడ్డ నరసింహరావుగారు, కరణం, మోర్జింపాకు.
- ౫ శ్రీరామయ్యబికాపు సకభాండా గారము, లక్ష్మీనర్సాపురము.
- ౬ చింగాల వెంకటేశ్వరరావుగారు, కుందవరము
- ౭ చారుబుడ్డి రత్నాండ్డిపాతుగారు, న్యాలపొగుల
- ౮ చింగాల శివరాంబురెడ్డి భండారెడ్డి, చేతముఖగారు- నారాయణపురము
- ౯ లక్ష్మణసింగుగారు, చింతగాం.
- ౧౦ నెల్లుటూ నరసింహరావుగారు, చింతగాం
- ౧౧ గంగాదాస్యలుగారు, ముక్త్యూరు, చేతముఖు, మసీదుపల్లె
- ౧౨ శేకులపల్లి కృష్ణారెడ్డిగారు, కేళవాపురము
- ౧౩ జకుపాటి వెంకటరాయశర్మగారు, కరణది
- ౧౪ జాగముడి కుప్పుస్వామినాయుడుగారు, కాంగుచేప
- ౧౫ మూగడ రంగ నాయకులు నాయుడుగారు, కాంగుచేప.

సహాయులు

- ౧ వావిళ్ళ వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు, చెన్నపట్టణము.
- ౨ బువ్వపాటి సుబ్బయ్యగారు, మర్చంట్, కాకివాడ
- ౩ కృష్ణమంతుల వెంకటేశ్వరరావుగారు, తాలూకారావు, ముచ్చలగూడెం.
- ౪ పెద్దిభట్ల వీరయ్యగారు, పీఠరు బెజవాడ
- ౫ నెల్లుటూ కేశవరావు చేతముఖుగారు, నెల్లుటూ
- ౬ రంగరాజు గోపాలకృష్ణరావు చేతముఖుగారు, మార్పుగం
- ౭ నారాయణరావుగారు, చాతానపల్లె
- ౮ పోలూరి రామన్నగుత్తగారు, సదాశివులపేట

చందాదారులు.

- ౧ వెనుమర్తి రామకృష్ణయ్యగారు, కారుమూరు.
- ౨ భువనగిరి కోదండరామగారు, సబ్రిజేష్టాగారు, తేనాలి.
- ౩ రాజరాజనరేంద్రాచార్యభౌషణియము, మామయకొండ.
- ౪ దేవులపల్లి రామకృష్ణరావుగారు, పటేలు, వంగపాడు.
- ౫ రంగరాజు వరదయ్యగారు, వంగపాడు.
- ౬ జంధ్యాల శివన్నకాశ్రిగారు, హిందీపండిట్, గుడివాడ.
- ౭ వేపచేరు వెంకటరామారావుగారు, చిర్రోముల.
- ౮ కాకమూరి నరసయ్యగారు, చిర్రోముల.
- ౯ చుండూరు సీతారామయ్యగారు, మర్చెంటు, బెజవాడ.
- ౧౦ తూములూరు కోటయ్యగారు, పినపాడు.
- ౧౧ బెల్లంకొండ మానుమంథరావుగారు, పమిడిపాడు.
- ౧౨ కన్నెకంటి చివలిరామారావుగారు, తక్కువపాడు.
- ౧౩ గడియారం వెంకటశివకాశ్రిగారు, సంగంబాగల్లపూడి.
- ౧౪ చిరుమామిళ్ల లక్ష్మీనారాయణప్రసాదముగారు, డిప్టీకలెక్టరు.
- ౧౫ కాకుమాను సూర్యనారాయణగారు, మర్చెంటు, గుంటూరు.
- ౧౬ చించినాడ వెంకటరత్నకాశ్రిగారు, బెజవాడ.
- ౧౭ పాలపర్తి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, బెజవాడ.
- ౧౮ పాటిపండ్ల వెంకటరమణయ్యగారు, బెజవాడ.
- ౧౯ చొడవరపు దేవులరాజుగారు, కల్లూర్, బెజవాడ.
- ౨౦ సోమయాలుల నరసింహంగారు, బెజవాడ.
- ౨౧ పుచ్చా పట్టాభిరామయ్యగారు, తుమ్మలపెరువు.
- ౨౨ గుండెపూడి విశ్వనాథముగారు, సత్తెనపల్లి.
- ౨౩ పంచాగ్నుల సేతుమాధవకాశ్రిగారు, పి. వి. ఆర్. స్కూలుపండిట్, వంగంబా
- ౨౪ కందుకూరు సూర్యప్రసాదరావుబహదరుమొందారుగారు, దేవాది.
- ౨౫ తులూబందుల చినబ్రాహ్మణయ్యగారు, వడ్డేశ్వరం.
- ౨౬ కంచెర్ల లక్ష్మయ్యగారు, ఫార్మెట్టరు, అదవులదీపిస్వక.
- ౨౭ వేమూరి చెంచుకృష్ణయ్యగారు, స్కూలుపండిట్, నలదలవూరు.
- ౨౮ పురుషూరి చినకోటయ్యగారు, బేతవూడి.
- ౨౯ ఇంద్రకంటి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యకాశ్రిగారు, కర్నూలు.

దుగ్ధా ఋషికుల నిద్యాశాల.

ఈవిద్యాశాల దుర్మతి సం॥ శ్రావణ శు ౧౦ సూర్యనారాయణ సోమయాజులవారి భార్య రాయప్రోలు శేషసోమదేవమ్మగారిచే ప్రతిష్ఠింపబడియె. విద్యార్థులను పంఠేండుగురము కలము. దీనియందార్ష మార్గవిహితమగు విద్యనొనరింపబడును గాన దీనికి ఋషికుల విద్యాశాల యను నన్వయనామకరణము గావించబడి విద్యార్థులకు గీర్వాణభాషాభ్యాసము కావించబడుచున్నది. దీనికి గీ॥ శే॥ లింగ మల్లు పాపయ్యగారి భార్య రామలక్ష్మమ్మగారిచే సుమారు ఐండువేల రూప్యముల కిన్ముతుగల భవనమొకటి నిర్మింపబడి ఐండుపుట్ల భావ్యము పాఠశాలకు ధర్మముగా నేయబడుచున్నది. తాడేపల్లి వెంకట సీతారామానుజమ్మగారిచే భోజనశాల మొకటి కట్టబడెననిది. మా పాఠశాలోపాధ్యాయులగు బ్ర॥ అవ్వారి శ్రీరామమూర్తి శాస్త్రిలవారు ప్రథమమునుండి మాకు సంస్కృతభాషాప్రవీణత సులభముగా గలుగునట్లు మాచే సంస్కృతపాఠపు స్థకములను స్వల్పవ్యాకరణమును బఠింపజేయుచు సంస్కృతమునుండి తెలుగునకును తెలుగునుండి సంస్కృతమునకును భాషాంతరీకరణముల జేయించుచు భాషాభిజ్ఞుల జేయ నిచ్చయి చివరకు వారి కనేకవాదనము లప్పించుచున్నాము. ఇది మాకు సంధ్యావందనము నగ్నికార్యము స్మార్తము మొదలగు వానిగూడఁ జెప్పించి యాచరింపజేయుదురను విషయమును విని మిక్కిలి సంతోషించుచు బాక శాలలన్నియు నిట్టిమార్గమవలంబించి ననే కాని బ్రాహ్మణ్యము బాగుపడనేరదనియు, ఆస్తికతొబడ్డి యంకురింపనేరదనియు మనవిచేయుచున్నారము. కొందఱు విద్యార్థు లన్న వసతిలేనివారగుటచే శ్రీ సోమదేవమ్మగారు ప్రతియింటికిగి విద్యము ప్రోగుచేసి నండిపెట్టుచు మాకన్నవసతి కల్పించినాడు కాయమను గన్నతల్లికంటె వెక్కుడుగా స్థాపించుచున్నాము. డెబ్బదియేండ్ల పయము కలిగి తిరుగ లేనిసమయమున నింతకార్యము నిర్వహించుచున్న యాయమను జూచి యందఱును నేర్చుకొనవలసినవారలై యున్నారు.

బెడవాడ.

}

ఇట్లువిన్నవించు విద్యార్థులు,
వల్లమాని సూర్యభాస్కరశర్మ ప్రభృతులు.

అభినవసరస్వతి

సంపుటము ౧౬ } జానపాదు } సంచిక ౧౨
రక్తాక్షి సం॥ ఫాల్గునమాసము.

పీఠసంగ్రహచరిత్ర విమర్శనము.

ఈ శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూపాక్షసంస్థాన శ్రీపీఠసంగ్రహచరిత్రమును సికింద్రాబాదు పురస్థితాశేషవిద్యసమ్రాజనసభానుమతిని బాకయాజిగారును నాగము కృష్ణరాయశర్మ గారును గలిసి రచించిరట. నిఖిలదేశవాసులగు శ్రీపీఠశిష్యబృందమునకును విశదమగు టకై యచ్చటి శిష్యబృందము ముద్రింపించి ప్రకటించిరట. శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూపాక్ష సంస్థాన శ్రీపీఠసంగ్రహచరిత్రమును సికింద్రాబాదుపురస్థిత విద్యజ్ఞులు లందఱుం దెలిసి కొనుటయేకాక సకలదేశజనులకుం దెలియఁజేయ నీరిసాహాయ్య మపేక్షించిరి కాబోలు. అట్టివో సికింద్రాబాదుపురమున భిక్షులచేయువారులేక శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూపాక్షసంస్థాన శ్రీపీఠమున కధ్యక్షులైన శ్రీ బోధానందభారతీస్వాములవారు విదేశముల కేలయేగవలసి వచ్చినదో తెలియరాకయున్నది. అయితే శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూపాక్షసంస్థాన శ్రీపీఠచరిత్ర మును బోధానందభారతీస్వాములవారి తదధ్యక్షతయొ విద్యజ్ఞులగుమాత్రమే విదితమై యన్యుల కవిదితముకాబోలు. అందఱికిం దెలియుటకు విద్యజ్ఞులు సభచేసి పీఠసంగ్ర హచరిత్ర వ్రాయుఁడని పాకయాజిగారి కాజ్ఞయిచ్చుటయు వారు వ్రాయుటయు నది యచటిశిష్యబృందము ముద్రింపించి ప్రకటించుటయు నయ్యెనుగాదా! ఇంకెందుల కీస్వా ములవారికి భిక్షులు జరుగకపోవలయునా? “ సత్యమేవ జయతే నాస్మత్ ” మృని ప్రతి వ్యాసారంభమునను వ్రాయు పాకయాజిగారి శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూపాక్షసంస్థాన శ్రీపీఠ సంగ్రహచరిత్రలోని సత్యము “ సికిందరాబాదుపురస్థితాశేషవిద్యసమ్రాజనసభాను మతి ” నన్న పంక్తి వలననే తెలియనయ్యెడిది. తమరును దమగురువులును దమబోలు లాకరిరువురును గలిసి యనుకూనుట సత్యము. అశేషవిద్యసమ్రాజనసభానుమతి యసత్య ము. అభినవవిరూపాక్షపీఠమనుట సత్యము. శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూపాక్షసంస్థాన శ్రీ పీఠమనుట యసత్యము. అగ్రపత్రిమే యి ట్లసత్యభూయిష్టము కా నవశిష్టచరిత్రము నడుగ నేల? ఇది యసత్యమనుటకు నీ చేమిలుజువుచేసితిమని యడుగకుఁడు. సికిందరా బాదుపంటి పెద్దపట్టణములోని విద్యసమ్రాజను లొక్కఁడని బీటువోక యందఱును సభ చేసి చరిత్రవిదులగు వీరిచే నీగ్రంథము వ్రాయించుటయు నిఖిలదేశవాసి శిష్యబృంద మునకును విశదమగుటకై తత్రత్యశిష్యబృంద ముచ్చొత్తించి ప్రకటించుటయు నత్య

సాకయాజి గారు గ్రంథోపరిభాగమునను గ్రంథారంభమునను గీర్తించిన గ్రంథ
నామాదికం బగ్రమునకును యథాగ్రమునకును దూరమైయుండుటవలన నింతపర్యంతముం
దత్తనలంబుననే పరామర్శింపవలసివచ్చినది. ఇందు బోధానందకల్యాణానందభారతులు
తమకు సంకల్పించినదని యనుకొనుచున్న కాకరపర్తిపీఠము శ్రీశృంగేరి శ్రీవిరూ

సాక్షాత్ ప్రసాదము కాదనియు నభివవమరూపాక్షసేవసయోః జెప్పియుంటిమి. అందుల
కాధార మెద్దియనఁ జెప్పి జగద్గురుసంస్థానములలోనను శంకరాచార్యులను మొదలుచేసి
తాత్పర్యముగా వాచార్యులవలనను గురుపరంపరయుఁ దత్తదాచార్యుల చరిత్రమును
వాగ్దేవతలవలనను అవి ప్రాతనినకొలది మరలవ్రాయించుటలోని గలిగిన
తేజకప్రమాదమునవో యెటులో కొన్ని యొకటికొకటికి భేదించినాడ నుండు
చుండును. అందు శృంగగిరికి యాశీర్వాదమైనందున విచిత్రమైనవిగవలయును. విమర్శకులు
తత్త్వతత్త్వ గురుపరంపరనే ప్రమాణముగఁ గైకొనుచుందురు. అచ్చట శంకరాచార్య
ప్రభృతి ప్రకృతాచార్యునినాకుఁగల స్వతంత్రాచార్యపరంపరగాక తక్కువీతములని
యుండునో యుండనో తెలియదు. ఒకరిదియొకరు సంగ్రహించి యుండుకొనుట
గూడఁ గలదు. చరిత్రకారులు కొందఁ జీయగారుపరంపరలును జరిత్రములును సంపా
దించి పరిశీలించి ప్రకటించికూడ నున్నవారు. కాకరపర్తివీతము నవీనమగుటచే నేతద్వ
రిత్యేలేఖనమున కింతవఱకు నెవ్వరును గడంగియున్నటులఁ గనుపట్టదు. విమరూపాక్ష
శాఖకుఁడేననదగుటవలన దత్తతత్త్వ గురుపరంపరయే నీ యాచార్యులను గుర్తించుటకు
కాధారముకావలయును. అవిమరూపాక్షవీతమునకు మూలపురుషుఁడు విద్యారణ్యులు.
శృంగగిరివీత్య గురుపరంపరనుబట్టియు శంకరాచార్యునోసమయాభివాంతరగ్రంథంబు
లంబట్టియు నా విద్యారణ్యులు శంకరాచార్యులవారికి ౧౨వ పురుషులు. అచటి ౪వ
పురుషుఁడగు నుద్దండనరసింహభారతీస్వామివలముతో నీకాకరపర్తివీత మనునది
యేర్పడి యభివవమరూపాక్షవీతమని వ్యవహరింపఁబడుచున్నట్లు విమరూపాక్షవీత్య గురు
పరంపరవలనఁ తెలియనయ్యెడు. గోనావర్తిమండలజనులును నిట్లే చెప్పుచున్నవారు.

ఆ ట్లా యభివవమరూపాక్షవీత మభివవోద్దండనరసింహభారతీస్వామిలవారి కాల
మం దానిర్బుతమై యేలూరుమొదలు జగన్నాథప్రసాంతమువఱకు నాచార్యవరహా
ములఁ బాలించుచు నలరారుటయుఁ దన్మత్యజేశ్వర విజయనగరసంస్థానికులు మైసూరు
సంస్థానికులు శృంగగిరివీతముకెడలఁ గోతె నభిమానము చూపుదు సంకరాచార్యులవలన
జననికాలమునఁ దత్త్వీయములఁ దామే యర్పించుచు బోపించుచు వచ్చుటంజేసి
ఖాంతవఱ కీవీతమునకు విజయనగరవీతమనికూడవాడుకవచ్చెను. అట్లు రామరా నిప్పటి
కిగువనిముప్పదివత్సరములక్రింద విజయనగరప్రసాంతములనే యిప్పటి తత్త్వీకాచార్యుఁడు
సిద్ధిబోందుటయు నాచార్యులగరమహారాజు స్వాస్థానపద్యాంకులగు నెనమండ్ర వర
సింహరాష్ట్రుగాని బలవంతపెట్టి తత్త్వీతమున నధిష్ఠింపించితి. అట్లు తత్త్వీకాచార్యులై
వారు విద్యావృత్తినిహాశంకరభారతీనామమున విరాజితుఁడు గొంతకాలము పాలించు
టయు నిప్పటికి ౧౮౭౦|| లక్రింద గోనావర్తిగిల్లా రామచంద్రపురముగానానా నుండ

పేట గ్రామములోఁ బరరాజాధ్యమువలనఁ గాయమును వదలవలసినవారై యవకాశము లేమి సమయ కంఠలి యాచార్యత్వ మిచ్చి యధిష్ఠింపఁజేయఁరైరి. అంత నాపీఠమును ౧౧ దినములకు రాజీ సరసింహచయములుగారను నొక రామండపేట గ్రామవాస్తవ్యులగు కొండలు బ్రాహ్మణుల యంగీకారముతో నాక్రమించుకొనిరి. వారే యా బోధానందభారతీస్వాములవారు. వీ రంతకుఁబూర్వమే నుజ్జయింకరియొద్ద సన్యసించి బోధానందభారతీనామవాచ్యులై యుండుచున్నవారు. అట్లు బోధానందభారతీస్వాములవారు తత్పితృపూర్వాచార్యులగు విద్యానృసింహశంకరభారతీస్వామి కరకమల సంజాతులు కాకయే కాక కష్ట ర్థింక మాక్రమించుటయు శివానందులను స్వాములవారు తచ్చివ్యుడనగు నేనెక్కవలసినపీఠమును నిచ్చెట్లులెక్కితిమని బోధానందభారతీస్వామ్యజ్ఞముజేసెఁగాని తగువిధమున ఋణువుచేసికొనలేకపోవుటచే నది త్రోసివేయఁబడియె.

[సతేషము]

బహిరంగవిజ్ఞాపనము.

...పంచమబార్హిసార్వభౌములకును భృతఖండ స్వదేశసంస్థానాధీశులకును... ఘనతపహించిన రిడింగుప్రభువుగారికిని...మానసియులగు పార్లమెంటుసభ్యులకును... కాననసభాసభ్యులకును

ప్రాచీనసంఘదాయాచారపరాయణులము...చేయవిజ్ఞాపనము.

వైదికసంఘము... వేదశాస్త్రనియమలక్షణములకు లక్ష్యభూతమయి...వర్ణాశ్రమధర్మసమన్వితమైయున్నది. ఈవర్ణాశ్రమధర్మమునందే మతసాంఘిక రాజకీయములను త్రివిధప్రభుత్వము...ఈవైదికసంఘము మతసాంఘికవిషయముల...పౌరుషేయ...అభిప్రాయముల నంగీకరించుటలేదు...ఎట్టిపరిస్థితులందును...తన మతసాంఘికనియమముల మార్పుకొనునెడల...వైదికసంఘమున...చేరినవారు గా...ను. ఈశాస్త్రములనుసరించి ప్రభుత్వము...౧ బాత్రిప్రయుక్తమైనది. ౨(క్షత్రియత్వము) బలప్రయుక్తమైనది. ౩ సేనాప్రయుక్తమైనది...అని త్రివిధము. ఆంగ్లేయులు భరతఖండమున ...ప్రవేశించు... పూర్వమే మొదటికకముప్రభుత్వ మున్నమించి రెండవరకమయిన ప్రభుత్వ మేతల్ స్థానమునకు వచ్చియుండెను. ఆంగ్లపరిపాలకులు...పూర్వమునందున్న పరిపాలకుల నుండి ప్రభుత్వాధికారమును గ్రహించునప్పుడు తమపూర్వప్రభుత్వములయందు...న్న మతసాంఘిక...చాతుర్య...ప్రజలకే వదలిరి స్వదేశీయపరిపాలకులు పరస్పరము కలసిండుకొనుచు దేశమున సంక్షోభమునగుటచేత...ఆంగ్లపరిపాలకులు సామ్రాజ్య

భారమును వహించుతిరవలసి...వచ్చిన...చి. ఒగద్విభాత్యతిక్రీగల పిక్వీరియామహా
రాజి...ఆ కాలము...ప్రజలు...సంస్థానాదులు ... హక్కులన్నీటి... తాను...తన
సింహాసనమునధిస్థించువారలును గౌరవించెదమని...విహింపగవాదానమొసంగియుండిరి.
సంస్థానాధీశ్వరుల హక్కులుమాత్రము యథాపూర్వముగా వారయందే నిలిచియున్నవి.
తాని సంఘసంస్కర్తలమని చెప్పకొనువాని విపులతార్థలవలన ... హిందూజనుల...
హక్కుల...ప్రవేశించుచు...ఆంగ్లేయులు హిందూసంఘపరిస్థితుల గమనింపక...
ఆహ్వాదించుచున్నారు.

...రాజకీయ విషయములయందు ... రుచికలిగిన ప్రజలు తాము రాజ్యభార
నిర్వహణమునకు ముప్పుల మైతిమని తలంచుచు ...రాజ్యభారనిర్వహణము... కోరు
చున్నారు. వీరికోరికననుసరించి ప్రభుత్వమువారు మంత్రులగుమన్యుఫర్డు సంస్కరణ
రూపముగ...హక్కుల నొసంగినట్లు...చెప్పచున్నారు...హిందువుతాచారధర్మము
లందు... తగిన పరిజ్ఞానముగాని శ్రద్ధగాని లేకపోవుటచేత...అట్టి మతాచారధర్మములను
గూర్చిన హక్కు...ఇట్టి పరిస్థితులలో... రాజకీయవిషయములందే హక్కుగల పీఠిక
...ఇచ్చుట యంగీకరము. నానావిధమతవర్ణముల... ధర్మవారి కూటమియే ప్రభుత్వా
ధికారమునకు వచ్చుటవలన...మతవిషయ... హక్కులను దేశీయులు కోరుటకు పీలు
లేదు. స్థితిగతు లిట్లుండ...శాసనసభ్యులలో...విచ్చలవిడి...హిందూసంఘమతాచార
...ప్రవేశము కలిగించుకొనుట... అత్యంతాశ్చర్యముగ నున్నది... మిథవ్యయజీవనము
స్వస్వమతధర్మముల నాచరించుటయందు...శ్రద్ధయు వైదిక సంఘమునకు...న్నవి.
ఇట్టి స్వభావముగలజనుల...పాలించునపుడు వారి సహజములగు గుణములను వారు
రక్షించుకొనునట్లు...తోడ్పడుట యత్యావశ్యకము. బ్రిటిషుపరిపాలకులు వైశింపిలో
మొదటిదగు మితవ్యయజీవనమును...నిర్వహింప...క పోయినను రెండవదానిమాత్రము
...సంరక్షించుచున్నారు...ఈసుగుణమువలననే వావిపరిపాలన మీదేశమున స్థిర
పడుట కవకాశమైనది...వైదిక సంఘముల సాంఘికవిషయములతో జోక్యము కలిగిం
చుకొనుట మతవిషయములతో జోక్యముకలిగించుటయేయను పరిజ్ఞానము... లేకపోవు
టచేతనే ప్రస్తుతశాసనసభలయందు మతవిషయములు...చొప్పించుచుండుట...అగు
చున్నది. ఆకాలపు హిందూరాజుల పరస్పరద్వేషము తమరు...ప్రవేశించుటకు...
తోడ్పడినను వైదికధర్మమునే జయించులేలంపుతో భరతఖండమునకు వచ్చిన మహా
మృదీయు లిడుట...రాజ్యమును స్థాపించుట కంతయో కాలము పట్టెను... ఎవరైనను
హిందూదేశవాసులగు ప్రజలయొక్క మతసాంఘికధర్మముల నుపేక్షించి తృప్తికర
ముగ భగవంతుడము...పాలించుటయనునది యంగీకరము... ఎవరెవరయినను...వృద్ధి

నందుటకు హిందూదేశము...అనుకూలమయియున్నది. ఈమతవిషయకమగు దృఢవిశ్వాసము కేవల మొక వైదికసంఘమునకే కాదు. ఇతర దేశములందున్న మహమ్మదీయులకంటె హిందూదేశమహమ్మదీయులు తమమతమునందు...పట్టుదలకలిగియున్నారు...హిందూదేశములో...ఇతరమతస్థులు... ఇట్టిపట్టుదలగలవారలే. ఇట్టి...హిందూదేశమున...ప్రభుత్వమువారి యుపేక్ష...సంస్కర్తలమనుకొనువారు హిందూమత...హక్కులతో జోక్యము...జేసుకొనుట...అధికసంఖ్యాకులగు హిందూమహాజనులహృదయమున...ప్రభుత్వాధికారుల విషయమయి దురూహకలుగుట కవకాశమిచ్చుచున్నది...ఈపారబాటు... సవరించుకొనునెడల... ఆంగ్లదేశముయొక్క కాత్వత్యాధి... ప్రపంచరాజకీయచరిత్రమునందు...ప్రకాశించుచుండును... మనుష్యుని యభిప్రాయములు... ప్రియాప్రియములును... సహవాసముచేతను బాల్యము నందునడచిన రీతిచేతను...అశ్శనించిన విద్యచేతను...ఏర్పడుచున్నవి. బాల్యమునందు... పరిజ్ఞానము పరిచయము లేని మతవిషయమునుగూర్చి వయసుముదిరిన తరువాత...ప్రారంభించిన యెడల... ముందు మనసునందు స్థిరమయియున్న యూహల కనుసారముగనే గ్రహించునుగాని యథార్థస్థితిని గ్రహించ...దు. తనయందు వ్యాపాహముగల తన శిష్యవర్గముచేత మహాత్మునిని పొందిన విరుదమును సార్థకముచేసికొనుటకయి తన...చదివినచదువు...అధ్యయనముచేసికొని హిందువులమతముపై శ్రీయుత గంధిగారుచేయుచున్న యపసిద్ధాంతములనే...ఉదాహరణముగ...పరిగ్రహించవచ్చును. కాననసభ్యుల...పలువురు మతవిషయజ్ఞానవిహీనులుగనో మతవిషయక శ్రద్ధావిరహితులుగనో విపరీతజ్ఞానులుగ...నున్నారు. దేశముయొక్క రాజకీయ...విషయముల విచారించుటకే యీసభ్యులు...ఇందులకు...విరుద్ధముగ కాననసభలయందు మతవిషయము... తెచ్చుటయు వాని...చర్చించుటయు జరుగుచున్నది... కొందఱు మితవాదులని...ఉదారవాదులనియు స్వతంత్రవాదులనియు జాతీయవాదులనియు మఱికొందఱు సహాయనిరాకరణులని...పరస్పరము భేదముకలిగియుండురుగాని...చూచిన దేశహితమును నెపముతో హిందూసంఘముయొక్క మతసాంఘికవిషయము .. తిరస్కరించుటయందుమాత్రమంద కేటి కాభిప్రాయముగలవారలై యున్నారు...గంధిగారు తనకును...కాంగ్రసునకును లోకమునందు... పలుకుబడియున్నంతవఱకు...హక్కులను వదలుకొనుట రాజకీయావశ్యకతయని చెప్పిరి. తనకు... తనకాంగ్రసునకు ...పలుకుబడిపోయిన తత్క్షణమే గత్యంతరములేక మతవిషయమునందు స్వయంనాయకత్వమును వహించినవారై చాతుర్వర్ణ్యములవారు తమ...హక్కులను వదలుకొనుట మతవిషయావశ్యకమని చెప్పి మొదలు పెట్టినారు. ఇప్పుటికాంగ్రసు గాంధిగారిని విడి... ఉండకపోవుటచేత...

జేమునకు నిలబడుముందు తనకున్న సంపూర్ణప్రాతినిధ్యము... లోలోపలనది... తిరిగి
 పొంగునకు దేశమునకు సంపూర్ణప్రాతినిధ్యము రావలయునన్న గాంధీమతమును వద
 లినయెడల... అవకాశముండును... హిందువులయొక్క మతసాంఘికవిషయములందు
 రాజకీయశాసనముచే... మార్పును... జేయవలెనను తలంపుతో... శాసనసభయందు
 హిందూమతధర్మ... అనర్థదాయకములు... తదితరుల మతవ్యవహారపరిస్థితుల... అవశ్యక
 ముల... కేరసవియు... అగు గౌరుగారు తెచ్చిన... బిల్లు... మదరాసు శాసనసభయందలి
 ధర్మాదాయపుబిల్లు... అస్పృశ్యతానివారణమునుగూర్చిచేయుచున్న చట్టముల... మాచి
 శాసనసభలునైతే మట్లే యున్నవని మేము తలచుచున్నారము... ఇండియానున్న
 రాజకీయవాదుల... ఆనెకులు శాసనసభలయందున్నను వెలుపలనున్న... పాశ్చాత్య
 సంప్రదాయానుసారము విద్య నభ్యసించియున్నారు.

కనుకవీరు... బ్రహ్మసమాజీకులుగ... ఆర్యసమాజీకులుగ... నున్నారు. లేక
 సనాతనధర్మపరాయణులవలె చలించుచు... లోలోపల వారిపక్షమునకు సహాయకులుగా
 ... నున్నారు... వీరు తమ... పలుకుబడి... తమయిష్టానుసారము భావించుకొనుచున్న
 సంఘసంస్కరణప్రచారార్థము దురుపయోగము చేయుచున్నారు. ఇది సంఘమునుగాని
 లేక క్రొత్త... దేశీయరాజ్యమునుగాని సమూలముగ నశింపజేయుటతో... అంత
 సగును... ప్రతికలన్ని... ఈరకముమనుష్యులకు సంబంధించియున్నవి. ప్రతిపత్రిక...
 ఒక్కొక్కవిధమున రాజకీయాభిప్రాయముగలది... ఇర్రపత్రికలతో రాజకీయవిషయ
 ములందు భేదించును. కాని తనతన మతసాంఘికధర్మముల... అభిప్రాయము... ఉప
 యోగము... ఎటుంగనవగుటచే... అతిప్రాచీనచాతుర్వర్ణ్యమతధర్మములమాత్ర మేక
 గ్రీవముగ నిరసించుచున్నవి... లోకవార్తలు రాజకీయాభిప్రాయములు... తమ మత
 సాంఘికాభిప్రాయముల... ప్రకటించుటయందు... శక్తిని ధారపోయుచున్నవి... సంఘ
 సంస్కర్తలమనుకొనువారు వారిసిద్ధాంతముల... ప్రజలకు బోధచేయు హక్కునుగూర్చి
 మే మాతేపించుటలేదు... జనసామాన్యము... వై... శాసనము... దొప్పించుటయనెడు
 ... మార్గమునే మే మాతేపించుచున్నాము. పూర్వకాలమందు... కాశ్త్రవిరుద్ధా
 చారులు తమ యశాశ్రీయసిద్ధాంతములతో సంఘమున... కళికము... జేయునప్పుడు
 ... వారిని సులభముగా ఒప్పొక్కించుటకు సంఘము సమర్థమయియుండెను. ప్రకృ
 తము... మతసాంఘికసంప్రదాయాభిజ్ఞులగు సంస్కృతభాష నెఱింగినవారలకు...
 ఆంధ్రాది తేలభాషాభిజ్ఞులకు... ప్రభుత్వాదరణము లేనందువలన... పలుకుబడియే లేదు.

విద్యాసంవాదముచేత హిందూమతపరమైనాచారములయం దభిరుచిగలిగి... ఇంగ్లీషు విద్యావంతులు తామాచరించు... విషయము... ఆన్యమతమునకు సంబంధించియున్నను... యన్యమతమునందు... కేరీనవాదముని బహిరంగముగ నంగీకరింపక హిందూసంఘసంస్కర్తలనును పేరును... పెట్టుకొనుచున్నారు... యథార్థములో సంఘసంస్కర్తలనువారు హిందూసంఘమునకు దుండకుటకు నీలులేదు.

ఆంగ్లేయోన్యోగులు తమతో సమానమయిన... ఇట్టితరగతివారియందే ప్రీతిగల వారగుచున్నారు. ఇట్టియనుకూలపరిస్థితులవలన వారు తమ... రాజకీయప్రాతినిధ్యమును సంస్కరణమును పేరుతో సంఘమును మార్పుటయందు దుర్వినియోగముచేయుచున్నారు... డాక్టరు గౌరుగారి... ఇండియన్ పిన్ లోకోడు 395, 396 పేజీలలో సవరణచట్టము వైదికమత (హిందూ) సోదశసంస్కారముల... ప్రధానమును మొదటిదియు నగు గర్భాధానసంస్కారముతో... శోక్యము కలిగించుకొనుచున్నది. హిందూమతమునకు సంబంధించిన కృత్యముల... కొన్నింటికి... సంస్కారములని పారిభాషికనామము. ఇవి మనుష్యులయొక్క జన్మపరిత్రతకు... వర్షడినవి... కేవల... విహికఫలములకేగాక... పారలౌకికసాఖ్యమునకు... వర్షడినవి... ప్రతిసంస్కారము... చేయవలసిన కాలమును రీతిని శాస్త్రములు శాసించుచున్నవి. పరాశరస్మృతి... శ్లో॥ ఋతుస్నాతాంతు యో భార్యాం సన్నిధౌ నోపగచ్ఛతి ఘోరాయాం భూణహత్యాయాం యుజ్యతే నాత్ర సంశయః॥ భర్త... కలియుటకు... కాలమనితెలుపు ప్రకృతినూచనయే రవోదర్శనము. ఈపైయభిప్రాయమునే బృహస్పతి యజ్ఞవల్క్య బోధాయన దేవల... వ్యాసగౌతమాది స్మృతికర్తలను... నిబంధనగ్రంథకర్తలను చెప్పియున్నారు. అతింద్రియార్థపరిజ్ఞానులైన ధర్మశాస్త్రకర్తలను సర్వజ్ఞులైన వేదభాష్యకర్తలను గర్భాధానసంస్కారయోగ్యకాలాలోగాని పరిస్థితుల... తెలిసికొనలేదని... ■ నేకసహస్రసంవత్సరముల తరువాత... సంఘసంస్కర్తృనామధారకులీమతసంస్కారనిర్ణయమునకున్న బోధము... కనిపెట్టినటుకన్న... మానసియ మింకొకటిలేదు... ఋతుకాలము బాలికయొక్క 12, 18, 14, సం॥ వయస్సు ననుసరించియుండదు... కనుక బాలికలయొక్క సరియగు గర్భాధానయోనిర్ణయము ఋతుకాలముగానే యుండవలయును... సాధారణముగా... దగినకాలమునకు బాలికలు ఋతుమతులు కానియెడల నాశోగ్యవతులుగ నున్నను గర్భాధానమునకు... ఆశోగ్యములేదని తేలుచున్నది. గర్భాధానము... తగియున్నదనుటకు సూచకముగా... బాలికలు సకాలమునకు ఋతుమతులగుచున్నారు... యుక్త

వయస్సువచ్చినతరువాత...పల్లయొక్క- దేహోగోగ్యము సంగాతనియెడల...తెలిదండ్రులు
...కార్యముచేయక నిలిపియుంచుచునే యున్నారు. ఈమహాకలికాలమునందు బిడ్డల
యందు...తండ్రులకు స్వభావముగ నుండు ప్రేమ లేకపోవునట్టి...స్థితి సంభవించు
నెడల...ప్రభుత్వమువారు...ఉద్యోగస్థులయందు ... సృష్టించ...తలంచుట వెట్టిగా
నున్నది...కాస్త్రువిశ్వాసుగల హిందూసంఘము...గల పాతివ్రత్యము...చాల విల
క్షణమయియున్నది...భర్తకు ..తత్పర్యవ్యవస్థమునందుండువారికి ..సేయు పరిచర్యచే
...ఇహపరలోకములందు .. ఉచ్చస్థితివంతయు స్త్రీలు పొందుచున్నారు...ఈపరి
చర్యచే కాస్త్రుములు పాతివ్రత్యుని చెప్పుచున్నది...హిందూబాలిక మతగృహకృత్య
ములయందు భర్తకు సహాయురాలుగ నుండుటకు నేర్చుకొనవలసియున్నది. భర్తయందు
...అత్తమామలయందు...అతనికుటుంబమున...నేరకవామిందు ... ప్రత్యుపకృతి...
కోరని...రాగబంధమును హిందూబాలిక ప్రయోగపూర్వకముగనైనను సంపాదించి
తీరవలయును. ఇవలెనియెడల పాతివ్రత్యము సంపూర్ణమైనది కాదు...దు ... హిందూ
సంఘమునందు సాంఘికధర్మస్థితి యీవిధముగా రూఢమయియున్నది...వివాహప్రయో
జనము కేవలము కామసుఖమునకును సంతోషమునకును మాత్రమే కారు...వివాహ
సంతర్కణమునుండి హిందువులయొక్క పత్ని భర్తచేయు మతకృత్యము లన్నింటి
యందు ..పాగ్గానితీరవలయును...కపిత్థివత్త్వసామగ్ధ్యసంపాదనార్థము గృహకృత్య
మునుపేక్షించియు వాని...తెలియకయు దురదృష్టవంతులగు భర్తృపుత్రులను వారి
పార్శ్వమునకు వదలి సంఘోధరణార్థమై దేశాటనముచేయు...యువతికంటె గృహ
కృత్యములను శ్రద్ధాపూర్వకముగ నిర్వహించుకొనుచు.. భర్తకు...తోడ్పడుచు సహ
ధర్మచారిణియగు స్త్రీయే...సంఘమునందు శ్రేష్ఠ...పిహాతయగు బాలిక చిన్న
తనమునుండియే భర్తతో నుండవలసిన విధి...అదంపతుల యోగక్షేమములను
మాత్రమే గాక భూమి విలసిల్లునట్లు గాక యోగక్షేమము ముఖ్యముగా నుండు
యొన్నది.

హిందూసంఘమునకు సంబంధించిన ప్రధానపురుషులు...అతిప్రాచీనసాంప్రదా
యకులు నగువారు సంఘసంస్కరణనునెడి మార్పు...అంగీకరింపరు... ఏవిధమైన
స్కరణమునందు...వారికి నమృతములేదు...బ్రాహ్మణాదిజాతులను ప్రామాణ్య
దాక్షిణ్యములును నిర్బాధానాది సంస్కారములను...హిందువులయొక్క సాంఘిక

రూప మగుచున్నది. ఇదియే సంఘముయొక్క శరీరము. దీనియొక్క మార్పు సంఘము
యొక్క నాశము . . . ఈసంఘమునకు . . . విరోధులలో నొకరగు శాద్ధులు . . .
జోక్యముకలిగించుకొన్నప్పుడు వారు సంఘమునే విడిచిపోవలసివచ్చెను. సంఘమునం
దుండు . . . జైనులు . . . కాశ్యపసంఘరూపమగు వర్ణధర్మముల . . . అవలంబించవల
సివచ్చెను. సంఘములో . . . ఎవరు . . . సంఘకాశ్యపరూపమును . . . అనుష్ఠించుచు
న్నారో వారు హిందూసంఘమున . . . చేరినవారలు . . . ఇతరమతముల . . . అభిప్రాయ
ములకు . . . చూపెడుగౌరవమునకు . . . చిహ్నముననటు . . . ఇతరసంఘముల నె
వ్వరిని వీరు తమసాంఘికనియమములలో . . . చేర్చుకొనుటలేదు. . . పూర్వకాలము
నందు విద్యావిహీనులును స్థితిగతులు లేనివారును . . . సంఘముయొక్క కట్టుబాట్ల నతి
క్రమించుచుండిరి. సంఘమున్నచో సంఘమర్యాద నతిక్రమించిన వీరిసంబంధముచేత సం
ఘము చెడిపోకుండ నుండుటకు . . . పశ్చాత్తత్తులయిన యీసంఘపతితుల . . . తి
రిగి . . . చక్కచేయుటకును . . . సాధ్యము కానియెడల వారిని సంఘమునుండి బహిష్క
రించుటకును సమర్థమయియుండెను. . . ప్రస్తుతపరిస్థితులయందు . . . సంఘమునందుం
డు జనసామాన్యము తమతమ మతధర్మములయొక్క విలువ నెఱింగినవారుగ నున్నను
సాధారణముగ రాజకీయభావ నెఱుంగనివారైయున్నారు . . . తగినపలుకుబడి
లేకపోవుటచేత సంఘపతితులను . . . బహిష్కరించుటకును వీలులేనంత దుర్బలలయి
యున్నారు. . . సంఘసంస్కర్తృ నామధారలు . . . పలుకుబడిసంపదలచేత . . . అభీ
ష్టకార్యనిర్వహణమునకు . . . సాధనభూతములగు . . . ప్రకటనలచేత . . . కదలించుటకు
వీలులేనంత దృఢముగ హిందూధర్మములు వానియందు శ్రద్ధాభక్తులుగల హిందువుల
యందు రూఢములయి వారి నిత్యజీవితమునందు . . . పాదుకొనియున్నవి.

ఇందుచేతనే . . . తమయభిమతిములను బలాత్కారముగ హిందూసంఘమున
. . . నొప్పించుటకు . . . ప్రయత్నించుచున్నారు. మతముచేత నన్యులయిన . . .
అక్షరుమున్నగు చక్రవర్తులును . . . ఆకాలమునందు హిందూదేశమునందుండు నానా
జాతి సంఘములయందు . . . మార్పు . . . చేయుటకు . . . ఇచ్చగిలవారైనను . . . రాజ
కీయశాసనములచేత మతసంస్కారముల మార్పుటకు . . . యత్నింపలేదు . . . దొరంగ
జేబంత చక్రవర్తికూడ . . . మతవిషయకప్రభుత్వశాసనములచేత . . . ప్రభుత్వాధికార

మును దురుపయోగము చేయలేదు. ఆ కాలమున ... ప్రభుత్వాధికారులు తమసాంఘిక విషయములయందు ... జోక్యముకలిగించుకొన్నయెడల సంఘము దృఢముగానుండి దానిని నిగ్రహించుటకు సమర్థమైయుండెను. ... మతసాంఘికవిషయములు చర్చించుటకు ... అప్పటికిలేకుండియు ... ఏదోవిధముగ మార్పుటయందే మోహముగల కాననసభాసభ్యులు తమకు రాజ్యపరిపాలనాదార్యముగాని రాజ్యపరిపాలన నీతిగాని లేదనువిషయమును లోకమునకు తెల్లజేయుచు .. తమసాంఘికవిషయములయందు జోక్యము గలిగించుకొనుచున్నారు. హిందూసంఘముయొక్క రూపమును జీకమును ... చక్కగనున్న ... గ్రామ సముదాయమున ... ప్రభుత్వమువారు తమ మతసహనముచేత ... సంపాదించినకీర్తిని నిలుపుకొనుటకు ... సంపూర్ణముగ విచారించుట కర్తవ్యమయియున్నది ... సంఘసంస్కర్తనామధారులు ... వేదకాస్త్రములను ఋషిప్రోక్తములగు వాని సుమన్వయములను ... విశ్వసించు మాటై ... తమ నూతన మతవిశ్వాసములను కాననపూర్వకముగ...చూప్పింప...యత్నించుటను...ఆత్మేపించుచున్నాము. వారు హృదయపూర్వకముగ మాకు సౌఖ్యమును...చేయుచున్నామని తలంచినను వారలవలంబించుచున్న సంస్కరణ...లవలన...లాభముగాని సౌఖ్యముగాని కలుగ...దని విమర్శపూర్వకమైన తలంపుతో దాని నభినందింపని మాయందు వారిప్రయత్నము నిష్ఫలమగుచున్నది. ...ఒకనికి ...వ్రుముకానిదానిని వానికి సమకూర్చి...త్పప్తిపలుచుట... సాధ్యముకాదు.

...ఈ వింతవింతమార్పులుచెందుచుండు సంస్కర్తనామధారులు...వేదభాషలందు మాకుసమీపముననున్నారు. హిందూవేదము... సంస్కర్తనామధారులు తాము హిందువులు గా వ్యవహరించుటకు... అన కాశమిచ్చుచున్నది... మాసంప్రదాయానుసారము ప్రభుత్వపదవియందున్న వారు భగవద్దానములు కలిగియుండవలయునని యుండవలె... ప్రభుత్వపదవియందున్న వారి ధర్మమునకును దయకును మేము విజ్ఞప్త చేయుచున్నాము.

...మేము అగత్యాబ్దములనుండి ప్రభుత్వాదరణము లేనివారముగా నున్నాము. ఈ కాలవ్యవధిలోనే ద్రుస్తతమున్న గొప్పసంఘము లన్నియు... అపారమైన ప్రభుత్వాదరణముచేత వృద్ధిచొందియున్నవి...మతాంతరలభే... దురవస్థలను... మేము సుఖించవలసికల్పించినది... ఈవిశ్కలతోసాటు... విపరీతమయిన...జ్ఞానముగల...సం

ఘనంస్కర్తృనామధారుల... దాడి...మాడ సంభవించినది...

ఇటు బుధజనవిధేయులు,

౧ ఆరుణాచలకాశ్రి-కక్కలాని- తంజావూరుజిల్లా.

౨ చదలవాడ గుందరరామకాస్తులు- మదరాసు...

౩ వేదము వెంటరామకాశ్రి-... కావలి.

౪ పిన్నమరాజు వెంకటసుబ్బాచార్యశ్రీ...ఎడిటరు-వర్ణాశ్రమధర్మసంస్థాపనము.

౫ మల్లాది రామకృష్ణవయసులు- బెజవాడ. ..

౬ పద్మకాల నరసింహాచార్యులు- మదరాసు.

౭ యక. వి. రంగాచార్యులు-... ఎడిటరు-బ్రాహ్మణవిప్రతిక

౮ జనమంచి శేషాద్రిశర్మ- కడప...

౯ శ్వేతారణ్యం నారాయణయజ్ఞ-శ్వేతారణ్యం- తంజావూరుజిల్లా...

౧౦ కాశీ కృష్ణాచార్యులు- గుంటూరు.

౧౧ గొల్లపూడి లక్ష్మణకాశ్రిసోమయాజులు- బ్రాహ్మణనిడమానూరు...

౧౨ వి. స్వామినాథయ్యరు-మహామహోపాధ్యాయులు...

౧౩ యమ్. రామానుజాచార్యులు- కుంభకోణంకాలేజిఅరవపండితులు...

౧౪ వి. ప్ర. ఆనంతరామయ్యరు... ద్రవిడపండితులు- ప్రెసిడెన్సీకాలేజి,

౧౫ పంచాగ్నుల దక్షిణామూర్తికాశ్రి...

౧౬ జగద్గురువాడి వెంకటసుబ్బయ్యకాశ్రి- చీమకుర్తి...

౧౭ శ్రీ. జ్ఞ. హాటిశ్వరకాశ్రి... సక్రతుడి, నియోగిమహావిదవాధ్య.

౧౮ మైదవోలు లక్ష్మీనరసింహసోమయాజులు- శ్రీకాళహస్తి...

౧౯ విక్రం రామచంద్రాచార్యులు-శ్రీకాళహస్తి-విద్యావాచాస్పతి...

౨౦ తవ్యా ఉడయవరులు-మదరాసు-గొర్న మెంటుకర్నాటకరు...

౨౧ యక. బాలసుందర మొదలియారు. బి. ఏ. బి.యల్... హైకోర్టువకీలు-మదరాసు.

౨౨ భావ్యంనాయుడు-వెంటుతొమ్మకూంటు- చెంగల్పట్టుజిల్లా

౨౩ యశో. వీరభద్రశర్మ-వీరరాఘవపురం-తిన్నె వల్లిజిల్లా.

౨౪ కనుపల్లి మార్కండేయశర్మ... ఎడిటరు-స్వధర్మప్రకాశిని.

౨౫ కొప్పూరు వెంకటాచలమూర్తునామాత్యుడు-యమ్. బి... ఎడిటరు- వేదిక్ వరల్డ్.

(స్వధర్మప్రకాశిని)

బానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి

ఎడిటరు అభినవవర్షతి

ఆప్టావధానము.

ఒంగోలు తాలూకా కరవనియను గ్రామంబున జన్మవరం యట్టేటు ప్రాప్తేట రుగారగు బ్ర॥ పిళుపాటి వెంకటరాయశర్మగారు బంధుప్రియ శ్రీశ్రీనివాసరామమహర్షి పండిత బృందంబులతోను శేషాచలమునకేగి శ్రీశ్రీనివాసరామమహర్షి నలవేలంగావురంబున పుత్రునియొక్కయు పుత్రికయొక్కయు వివాహోపనయన మహోత్సవములను మాఖ శుక్ల గురువారమానాడు పంచామ్నీ కవీశ్వరో సలిపి పండితవర్ణులకు సువర్ణనాణెముల నిచ్చి అతిథుల కన్నదానం బొసంగి గజాశ్వాశోహజాది గ్రామోత్సవంబుల గావించి బంధుమిత్రపరివార సహితంబుగా స్వగ్రామంబు చేరినవిమ్మట ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారగు వ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ రాముల రాధాకృష్ణయ్య బి. ఏ., బి. యల్. గారి యగ్రాసనాధిపత్యమున సికింద్రాబాదానివాసులగు బ్ర॥ చివుకుల వెంకటాచలశాస్త్రిగారిచే స్వగృహమం దప్టావధానముఁజేయింప శ్రీశాస్త్రిగారు తమధారణాశక్తిచే సభ్యులకానందము గలిగించిరి. సభ్యులకథానిగారిని బ్రశంసించగా నవధానిగారికి శ్రీశర్మగారిచే సువర్ణపతక మివ్వబడెను. అగ్రాసనాధిపతిగా రంతోపన్యాసమందు తండ్రిగారిచే స్థాపింపబడిన పాతశాలయందుండు నుపాధ్యాయులకు శేత నములనిచ్చి పోషించుచు గీర్వాణభాషావిద్యార్థులకు ధర్మాగారమున నన్నమువెట్టిం చుచు దేవాగారములయొక్క గోపురప్రాకారమంటపాదుల నిర్మాణమును కడుశ్రద్ధతోఁ జేయించుచుండిన శ్రీశర్మగారికి శ్రీశ్రీనివాసమూర్తి శేదోక్తశతాయుష్యప్రాప్తి రూపమంగళము నిచ్చుగావుతమని శ్రీశ్రీనివాసమూర్తిని ప్రార్థించుచు సభ ముగించిరి.

ఒంగోలు, }
12-2-25. }

పంచాంగుల సేతుమాధవశాస్త్రి,
పి. వి. ఆర్. హిందూపాఠశాల.

దేవీభాగవతవిచారము.

దేవీభాగవతప్రాశస్త్యమును వ్యాసమును పరికిలించిన ప్రాజ్ఞులారా ! కించిదశబ్ద మాత్మదనగు శేను శేనల దేవీభాగవతప్రాశస్త్యమేకాక త్రిమతస్థులకున్న పురుషార్థ సతుష్టయ మొనంగుచు భూర్వాచారానీతనుగు శ్రీభాగవతమును దేవీభాగవతమునకు పూర్వపదమగు దేవీశబ్దపక్షపాతులగుటచేతనో యీశ్రీభాగవతమును విష్ణుశబ్దపూర్వముగా వ్రాసి తద్దేవముచేతనో యీశ్రీభాగవతమే అప్రాశస్త్యమని వెల్లడించు టేకులపల్లి క్రిష్ణారెడ్డిగారి వ్యాసముచుంచి సంశయముచే పత్రికాధిపతులగు బాసపాటి పట్టాభిరామ శాస్త్రిగారికి సర్వవిదలగు నీరు తమపుత్రికయందు యీదేవీభాగవత ప్రాశస్త్యమును ప్రశస్త్యముగాకున్న యేగీతివెల్లడింతురనే అభిప్రాయముచేత లోపున సముద్రముండ దాహముచే బాధనొందువానిబోలె యితరుల ప్రస్థించినేలనని శాస్త్రిగారికి మనవిచేసి యున్న సంగతియును దానికి శాస్త్రిగారు వెల్లడించిన ప్రత్యుత్తరాభిప్రాయమున్న యీపువ్వుమాసపుత్రికలో మీఅందరకు విశదమే.

మనవి చిత్తగింపును.

యిట్టిసందర్భముచేతయు శాస్త్రిగారి ప్రత్యుత్తరాభిప్రాయముచేతయున్న యీ రెండుభాగవతముల యొక్క అవోదాననూతన యంతవరకు శ్రీభాగవతమునే బహువిధ ములుగా వుపయోగపరచుచు త్రిమతములయందు ప్రాజ్ఞతములగు మీరుండని అభిప్రాయమును నివృత్తిపాతబుద్ధిచే వెల్లడించి లోకహిత మాచరించులరని నావిజ్ఞాపన.

నాయధామతిగా రేపటిమాసపుత్రికలో నానిశ్చయమును ఆచార్యానుగ్రహముచే వెల్లడించగలను.

ఇట్లు,

లక్ష్మారెడ్డి, కీరసాగరం.

—* పంచపిండాగోర్యత్పత్రి *

తే॥ “యాజ్ఞవల్క్యుసుతుండుని యన్యకథను నూయటంచని యురకుంటి నూత! మరల నెవ్వ రాతనిమాత ? యెట్టెట్టిదతండు ? నిఖిలమును మాకు విసిరింపు నీవేదయును”

వ॥ నావును సూతుండు

౪౨౫

తే॥ “అతని కిరువురు పెండ్లాలు, పతికి హితలు, జ్యేష్ఠ మైత్రేయి, గుణవతి, చిన్నదియును నిత్యకల్యాణి కాత్యాయనీసమాఖ్య, యా వెకొనురుండెచుడి కాత్యాయనుండు

వ॥ వారి కిరువురును సుస్నాతుల శుభలోకంబులొందంబుండెడి రెండు వుండంబులండెడిని, కాత్యాయనీతీర్థసమీపంబున కాండితీర్థంబుని మఱియొకం డును విరాజిల్లు, సుపత్నీదుఃఖదుఃఖితయుగు కాత్యాయని కాండిలిచేఁ బ్రతిబోధితయై శుద్ధవైరాగ్యమానసి త త్తీర్థంబునన, యందు మృగశిరశుద్ధశ్రీయు సుస్నాతయైననాని సాభాగ్యసమేతయైయ్యడి,

౪౨౭

సీ॥ తన బువ్వయును గట్టుకొన బట్టయును లేక వందురు దౌర్భాగ్యకంతురాలు నది యాపదార్థముం చెటిగి యిచ్చుఁ జరింప ననువుగాకతపిండు సంధురాలు నిండియపాటనం వినుమంతయును లేక విషయలోలతఁగుండు వృద్ధురాలుఁ దన వికారపురూపు గని జను ల్నుగుచుంటఁ గూర్చి లోఁ బలించు కుబ్జురాలు గూడఁ దత్తీర్థస్థ నందుడుమాత్ర స్వస్వవైకల్యములు పటాపంచలగుడు (బ్రుహ్మ భాగ్యభోగ్యంబులంబొంది పరమగుణముఁ బడయుదు”రటంచుఁ జెప్పును బ్రహ్మ

అ॥ “ఎట్టిసకలిపోరుపుట్టె కాత్యాయని ? కెట్టిసదుపదేశ మియఁబడినె, కాండిలీ తదుభయ సమీకనమునుండి యొకవిశేష ముండకుండ దరయ”

వ॥ అనియడుగుటయు సూతుండిట్టియె,

౪౨౮

కం॥ “మైత్రేయి యాజ్ఞవల్క్యుని గాత్రము స్పృశింపుచుటను గాత్యాయని యే

మాత్ర మురరీకరింపక రాత్రిందివ మీర్ష్యమాని రంజిల కాత్మక

౪౨౯

వ॥ స్నానసానాదికంబు లన్నియు మానుకొని నేట్టున్నటునిగుడఁ గంటికిఁ గడవెలగు వలపోయును నొకనాడు ఫలంబులకై పొలంబునకుఁబోయి వినయావన తయై దోసిలిపట్టుకొని వెనిమిటిపార్శ్వంబున నిలుచుండియుండు కాండిలియును సతీ తిలకంబును గుణదోషసంబంధములగు మాట లడుగుచుం జెప్పుచుఁ బ్రసన్నంబులగు వీక్షణంబుల సానురాగంబుగాఁ దన్ముఖంబును వీక్షించు నాపె ప్రాణవాగుని దర్శించి సీ॥ శైషునాల్పక యెల్లయప్పుడుఁ బతిచేత నెవత ముఖాంబుజం వీక్ష్యమాణ మెద్దానితో నాగుఁ జేప్రాద్దు లీలమై మంచిచెడ్డలఁగూర్చి మాటలాడుఁ

బ్రేమము స్నేహముం బెనఁగొని కలుగు వర్తించు నెద్దానిధర్మ సతము
 నెవ్వర్త పెనిమిటి యేకపత్నీవ్రత నియమంబునదలకే నెలిచియుండుం
 దద్యధామణి శాండిలి ధన్యురా"టకుంచు జింతించి పలుమాటు లాత్మబోసఁ
 దన్నుఁదాఁ దిట్టుకొనుచు స్వధావమునకుఁ బని యొకానొక నాఁడు తచ్చపలనయన
 మ॥ ఒకానొక కార్యముమీఁద శాండిలి మగండు వెలుపలికిఁబోయియుండ
 నేకాంతంబునఁ గలసి

౪౫౪

చ॥ ఎవరులు సతంబు స్వీయమునుపంకజ మీక్షణసేయుచుంటుకున్
 వితగ్ దురుక్తులంబలికి బిట్టరమానముసేయకుంటుకున్
 మతినయినక మఱొక్క కులమానినిపొత్తు దలంపకుంటుకున్
 సతు లెదిచేయఁగావలెనో శాండిలి! చెప్పఁగదమృ సత్సృపక్
 తే॥ ఎట్లువకుండయ్యెఁ బతి నీకు హిమకరాస్య! యెట్లునీకోరుకోర్కులనెల్లఁ దీర్చు!
 నెడఁదలొనైన మఱియొక్కయింతిమాట తలఁపకుంటుకు నీ శిమిసలివియుంటి?
 మ॥ అనియడిగిన శాండిలియిట్లనియె,

౪౫౭

అ॥ నాచునుంగుధర్త నాకు వకుండయి కోరుకోర్కులెల్లఁ గొనలుసాగఁ
 జేయుటకును నాదు స్మితముఖం జేప్రాద్దుఁ గాంచుచుండుటకును గతము విస్మ
 కం॥ నాజనకుఁడు శాండిల్యుఁడు తా జాయానహితుఁడగుచుఁ దపమొనరింపం
 గాఁ జనియెఁ గురుక్షేత్రము బ్రాజత్పాయంబునంద పంకజముఖికో!
 ఉ॥ అమ్మునికిం దపోవనమునఁగున నేను జనించి నిండుప్రే
 మమ్మునఁ బెంపఁగాఁబడి క్రమమ్ముగఁ దత్పరిచర్యసేయుచున్
 ద్రిమృత నొక్కచో నటకు జేవమునీంద్రుఁడు శ్రాంతుఁడౌచు నే
 గమ్ముగ నేగుదెంచుటయుఁ గాల్గకు నీర్పిడి తత్తణుంబునన్

౪౬౦

అ॥ స్నానమునకుఁగూడ జలములం దోడుదుఁ దజ్జలముల సతఁడు తానమాడి
 కుడిచిక్కురుచుండి కొంత సేపటికి మాయమృతేత నట్టు లదగుఁబడియె,

౪౬౧

అ॥ మోకు లేకలేక యీకన్నె యొక్కర్త పుట్టినది మునీంద్ర! కట్టకడకుఁ,
 గాన మామకీన ప్రాణంబులన్నియు నాకౌపెనె యుండు, నట్లుగాన
 పీ॥ ఆత్మోష్ణములైన యఖిలసద్గుణములకే గడు సౌమ్యుడై యుండఁగలుగువాఁడుఁ
 గరము చిరాపమైఁ దిరిగెడియెడ నేని విప్రియంబులువల్క వెలుచువాఁడు
 సరనిపేషము భార్యయాననంబును జూడకుండనుండఁగ లేని హోయలువాఁడు
 వలచి తాఁ బైబడవచ్చినప్పుడుకూడఁ బరనారిరితి కిష్టపడనివాఁడు

౪౬౨

భర్తయగుటకుఁగా నుభోపాయమైన హోమమే నేమమో నోమో యొకటిచెప్ప”
మనుడు నారదముని చిరం బాత్మలోన బిట్టు యోజించి యోజించి యిట్టులనియె,

అ॥ “హోటకేశ్వరమున నా హోమేశ్వరిమైననౌరి నౌరి యధికభక్తిఁ
బంచపిండఁగాఁగ బాగుగా స్థాపించి కొలిచె గంగామీదఁగలుగు నీర్వర,

అ॥ తొల్లి సపత్ని మీదఁ గడుదొడ్డయనూయవహించి నౌరితాఁ

“దల్లింబోలె నెల్లపుడుఁ దద్దయుఁబ్బిని నన్నెకొల్పి యా
యెల్లగురాంగనల్ తమ యభీష్టము పొందుచునుండ నేను నా
వల్లభు నెవ్వరింగొలిచి వశ్యముచేసికొనం గడంగుదుకా,

౪౯౫

తే॥ కాన నను నేనే పూజంతుఁ గరముభక్తి”ననుచు యోజించి యోజించిననునందు
శివునివిడనాడి కార్యసంసిద్ధిదనుని హోటకేశ్వరమునకు నే యరిగి యచట

౪౯౬

అ॥ భక్తితోడ నొకటఁ బ్రాణాగ్ని హోత్రసుత్రముల పట్టిముద్ద లనురిపించి
యందుఁ బృథివీదొట్టి యయిదుగూతములఁ బ్రతిష్ఠితముల జేసి నిష్కతోడ

౪౯౭

తే॥ వానికిం బూజనేయును వర్తిలుటయు న య్యభ్యర్చణసంత్రంబు లపుడు శివుని
వృద్ధయమును గుఁజివైచె, నయ్యిందుమాళి యేగుడెంచి మృడాంతో నిట్టులనియె,

చం॥ “అరనిమిషంబు నీదు రుచిరాష్ట్రము గన్గొనకుండ నుండలే

ని రమణు వీడి యిచ్చటికి నీ వరుడేరఁ గతంబడమి? నే

జరిపినదోసమున్న మది సంతయమందక చెప్ప, లేంబో.

దొరగ వృషాధిరాఘవగు, తోడ్కొనిపోయెద వెండికొండగుకా”

౪౯౮

తే॥ అనుటయును చేబియిట్లును “నబ్బనాభుకాళ్లక్రిందనుబడియుండు గంగఁదెచ్చి
నెత్తి నెక్కించుకొంటిని నీవు దేవ! యంతకెక్కువదోస మింకేమియుండు? గింం

కం॥ కాన మహాదేవా! విను, మా నా సవతిని ద్వజించుచుండాక భవ

త్థానమున కంతమాత్రము నే నరుడేర, నిది నాదు నిశ్చయ మరయకా,

౫౦౦

అ॥ నాదుకనులయెదుర నాథ! నిగ్గజ్జిత సంధ్యకును జోహారు నల్పుమంద్య.

విట్టిపట్ల నే నిఁకెట్టుల నీతోడఁ గాఁపురంబుచేయఁగలనొ చెప్పును”

౫౦౧

ఉ॥ నావుదు దేవుఁ డిట్టులను, “ నాతిరో ! జ్ఞాతులనుదధించు న

ద్యావనమై భగీరథుఁడు పాదములంబడ మచ్చిరంబునం

దీవిడఁ జేర్చుతోవలసె, నింతియకాని సుఖింబుపొంతుఁగా,

దీవిటలేల యీర్ష్యవహించు వృధాగఁ, బ్రశాంతకమ్మికాకా,

౫౦౨

తే॥ దివ్యవర్ణ సకాశిము దేవి! యతఁడు ఘోరపముండి వరమును గోరుకొనుడు
గంగ దివినుండి పాతాళగళము గాకయుండ మన్మథుఁడును నుంచవలసె, ౫౦౪

అ॥ మింటినుండి పుడమిమీఁదికి దుముకువో దానివేగమాఁగ వేనిశము?

జగతి పగులుచుకొని చనుచుండె బాతాళ మేనె తలనుదాల్చు బూరకున్న, ౫౦౫

తే॥ నాదుయూర్థంబునుండి యానాకలటిని శీతనగమును బద్ధిలుచేసికొనుచు

రెండుచీలికలై యం దొకండు సింధువనగఁ దొమ్మిదినులుల యాపగలను ౫౦౬

కం॥ కొనిచని పడచుటిసంద్రంబున గలయును, వేటొకండు భువి గంగయనం

గను మఱితొమ్మిదినులుల భువలంగొని పోయి పొచ్చివోయధిఁ జేరుకొ ౫౦౭

కం॥ కాన దివాళములు బడబాసలమున శోష్యమాణుండగుచుండియుఁ దా

న్యూనత్వముపహింపక యానీరధి యుండఁగలిగె నంబుజవదనా! ౫౦౮

సీ॥ తత్సముద్రజలంబుద్రావి పయోదముల్ వర్షంబుగురియు నివ్వగుఘమిఁద

వర్షంబు గురియుటకలన సస్యంబులు జనియించి పెంపొంది చక్కఁబండుఁ

బండిన ధాన్యాదిభక్ష్యపదార్థము ల్భుక్షించి భూప్రజ బ్రదుకఁగలుగుఁ

బ్రజ యనాచయమాచుఁ బ్రదుకఁగల్గినమిఁదఁ గావింపఁబడును సత్కృతువులిను

గృతువులూరించుచుండినఁ గృతు భుజులకుఁ దృప్తియగుచుండుఁ గావున దేవి! నేను

గంగఁ దలఁదాల్చుచుంటిని, గామవశతఁగాని స్నేహితశయమునఁగాని కాదు, ౫౦౯

చం॥ నినుగుఱియించి నాకలటినిం దలనుండి తొలంగఁద్రోయువోఁ

జనును ధగం బగుల్చుకొని చయ్యన నయ్యది నాగలోక, మా

నెనుక నదీకుఁ డౌర్వమున వేగముగం బరిషేయమానుఁడౌ

నొనరిదు వృష్టి యంత, జగ మొయ్యన నాశమునొందు నందునక, ౫౧౦

కం॥ గంగను నెత్తిరిబెట్టుకొనం గల కారణము చెప్పినాడెను, సంధ్యక

వంగి నమస్కృతిసేసెడిసంగతి వచియంతు నీకు శ్రీవణింపు సతీ! ౫౧౧

—* ఈ శా నో త్ప త్తి *—

ఉ॥ రాత్రి పితౄచభూతములు రక్కసులుం జరియించుపొంకై భీ

దాత్రిగ నేరుపడ్డయది, తత్సమయంబున ధర్మకర్మ మే

మాత్రముచేయఁగాఁబడిన మానక తత్ఫలముకొ భుజింపఁగక

బాత్రులు వారె, యివ్వెఘము బ్రహ్మ విధించినవాఁడు భామిన్! ౫౧౨

తే॥ సురలు నసురులుఁ గళ్యపు సుతులె యగుట నందఱికిఁగూడ నున్నది యజ్ఞభాగ,

నందు క్షేప్తము నిశ పవ లమరవరులు స్వీకరింపంగ నర్యాద చేసికొనిరి, ౫౧౩

- చ॥ ఇనుఁ డుదయించుమీఁదఁ దమ నెందులకుం గొఱగాములౌట నా
యినుఁ డుదయింపకుండ నె రహిం బదివేపురు పూర్వదేవతల్
చని యరికట్టుచుండుదురు, సంగరదుగ్ధయు లెన్న వార, లా
భుసుల జయింపలేక బలు కార్యమునోందెడి నుష్కర్మముతో, ౫౧౪
- క॥ సావిత్రిబగుమృత్రముచే వారి సుమరిత్రలెంబుఁజేయుచు వదలక
దేవారుల మూర్ఖితులం గావించుచు నొండుదీవికడఁ బడవైచుకొ, ౫౧౫
- క॥ తేప్పరిలి మరలవచ్చెద రప్పుడు నప్పుడును వార, లందులకనియే
ముత్తూట సరిభ్యవార్పుట తప్పనిపనియయ్యెనాకుఁ దద్విజతతికొ ౫౧౬
- తే॥ సంధ్యలను మూటించుదును సవితఁగూర్చికా వందనమొసరించు టేను బూని
సంధ్యఁగూరిచి కాదహో సరసిజాతీ ! యేల యిన్నస్యనువహించె డీవు వృధగ,
- తే॥ లోకసంగ్రహమున కిటు లోకతప్ప దాప్తకాముండనైకూడ నార్య ! నేను,
శ్రేష్ఠఁ డెయ్యదియొసరించు క్షీతితలమున నుత్తరత్రజనంబదే యొసరించెడిని, ౫౧౭
- క॥ కావునఁ బోవుద మింటికి గ్రావాధీశాత్మజాత ! గ్రుక్కునలెమ్మా
నీవంటి యుత్తమోత్తమఁ బోవిడిచి మదాత్మ యెటుకుఁబోయెడిఁ దలఁపక
- క॥ అనవుడుఁనిమ్మముడవైనను లేక సకాముఁడవయినను స్త్రీసంభ్రా
మనుసంధ్యకు నీవీగతిఁ బ్రణమిల్లుటఁజూచి దుఃఖపడ కెటులుండున్ ?
- అ॥ కాన నీవు సంధ్య గంగను నెందాఁక వదలకుందో యంతవఱకు నాకు
సత్యముగను సంతసం బుదయింపదటంచుఁ బ్రాణాయామఁడైన మగని ౫౧౮
- క॥ అవమానించి మహాశ్రుత మవలంబించుడు మహేశుఁ డెక్కట ! యీశం
భుని బ్రతిమాలబడియును నవశయగుట కేమిహేతువైయుండెడినో
- మ॥ అనిచింతించుచు యోగదృష్టిఁగని మంత్రాకృష్టఁడౌటన్ మనం
బున భావించి కరంబుమంచెదని యామూర్తంబునందే యతం
డును దన్మృతము న్నాసయుక్తమగునట్లులేచి యత్యంతని
ష్ఠను గూర్చుండి జపించెలెస్సఁ దనుగా సద్భక్తఁ డబూజించుచున్, ౫౧౯
- క॥ పార్వతి పూర్వంబునఁ దా వేర్వేయిగ నెలిపి పూజవిధియించిన యా
యుర్వీయుఖాత్మభూతాల్ సర్వాంతర్యామియయ్యు శర్వండుగూడన్ ౫౨౦
- అ॥ వేలువేలుగాను వెలుపలఁ దా నియోజించి నిష్ఠఁ బూజచేసె వాని
కుండఁ డతనికంటె నొరుఁ డీజగంబునఁ, బూజ్యపూజ్యుఁ డతఁడె పూవుఁబోడి !

కా॥ ఈశ్వరుని సర్వదేశతలకున్ హెచ్చైనవాడయ్యెనే
 తీరానన్ విరచించి భక్తిమెయి నాయాశానుఁ డర్పింపఁగా
 నాశర్వాణి తదర్చ్యమాణ మనుచేవాకృష్ణయై వచ్చి యా
 యాశుంగూర్చి ననుస్కరించి కయిదోయిన్ మోక్షి వే యిట్లుకన్, గృ॥

చ॥ తెలియఁగనయ్యె నంతయును దేవ! భరత్ప్రియ నన్ ద్యజంప, కే
 జలమున నీవుచెప్పినటు సల్పక యీర్ష్యకహించియుండినం
 దులకు తుమించి వేగననుఁ దోడ్కొనిపొమ్ము, భరత్యమిక్ష్ణిత
 స్థలమున కేగుదెంచుటకుఁ జాలఁ గుతూహల మందుచుండితిన్, గృ॥

క॥ అరియిటు వాక్రమ్పటయును ఘనతరమోదంబునొంది గంగాధనుఁ డా
 ననబోడిఁ గౌగిటం గ్రుచ్చినవాడై నవ్వుకొనుచు స్నేహము మీఱన్ గృ॥

—* పంచపిండాశాసితమాహాత్మ్యము *

క॥ నీ వాత్మభూతములచేఁ గావించిన విగ్రహమును గడుభక్తి మెయిన్
 గేవల మాగ్ధత్యతీయనో యానత్సంకత్యంబో యర్పించు సతుల్ గృ॥

క॥ కొడుకుల బిడ్డలఁ గోర్కుల నిడియెడి కడు మంచిమగల నెనసి సుఖముగన్
 బుడమిని మనుచుండెడ కోమడతీ! తత్పంచపిండ మాహాత్మ్యమునన్ గృ॥

అ॥ అట్లు మామకీనమైన యాశానాఖ్యమూర్తిఁ గొలుచునరుల ముద్దరారిడు
 చెడిపెల్లెనఁగాని కడుమంచివారుగా మాటుదురు తదియమహిమవలన, గృ॥

తే॥ కన్నియలఁగోరి యిమ్మూర్తిఁ గడుభజించుపురుషు లా కన్నెమిన్నలం బొందఁగలరు
 కోర్కి యెదియునులేకయే కొలుచువారు జరియు మృతి లేని పదమున కరుగఁగలరు

అ॥ అని వచించిశంభుఁ డంబాయుతంబుగా వృషభమెక్కియరిగ వెండికొండ,
 కందువలన యుష్మదాత్మజ తత్పంచపిండమయను గౌరి నిడుభక్తి గృ॥

అ॥ ఒక్కయేఁడు నందు మిక్కిలిగం దృతీయను భజంపఁజేయు మనఘచరిత!
 రూపముఖ్య సుగుణరూఢు ముఖప్రేతఘ మిగులఁ బ్రీతు మంచిమగనిఁ బడయు”

క॥ అయిట్లుచెప్పి నారదమునీవరుఁ డేగుటయు నతని ముదలను నే నో
 వనజానన్! కామార్ద్రంబుననుండియు మంచిమగనిఁ బొందెడివేడ్కన్ గృ॥

తే॥ మాగ్ధశరమాసమాది వజ్రాసయుగళి నట విశేషించి తదియమం దమృహేళి
 గంధనూల్యానులేపముఖ్యములతోడ నివిధవిధములఁ బూజగావించుటయును గృ॥

తే॥ పంచపిండ య హవప్రభావమునను నీవుపాడగాంచియుండిన నిరుపమాన
గుణులగు బైఠని పేరిబాగ్నాబుండు నాకుఁబ్రాణనాయకుఁడయ్యెనన్యములనేమి?

కా॥ కానక నీవును బూజదేయ నటు లోకల్యాణి! మైత్రేయుకిం
దేనంగూడను దీసిపోకపు, మఱిం జేకూయ సాభాగ్య, మ
బ్ధానాధీనతచే యశోక్తవిధి నీకామార్యమం దీవు త
ద్వీపత్యాత్రి భజింపకుండుట సపత్నీదాని మి ప్లేగ్నడేకా” ౫౩౮

న॥ అనినవిని కాత్యాయని కాండిలికిం బ్రణమిల్లి శ్వగృహంబునకుం నోయి
మాగ్గిగ్న తృతీయాదిపనంబున మొదలువెట్టి యొక్క సవత్సర మా పంచపిండాగారిం
బూజించి తైలక్షారపరిత్యక్తంబులగు వృష్టాన్నంబుల దశశష్ట నయస్కలగు కన్నియల
భుజింపఁజేయుచును గుంతువ పూర్వకంబులగు గంధరసంబులం బూజించుచును
నుండటయు వత్సరాంతంబున యాజ్ఞాబ్యంధు తదంతికంబున కేతెంచి ౫౩౯

తే॥ “ కామదుండయి నీప్రియ కాంతుఁడుండ నేమిక్ష్మంబుచేసెదే యింతి! నీవు,
రమ్ముపోదము మన గృహరాజమునకు, నేల వమ్మొనరించె దీమేలియొనలు” ౫౪౦

—♦ వరరుచి గణపతిం బ్రీతిష్ఠించుట ♦—

న॥ అని వాక్రుచ్చి దక్షిణకరంబునం బట్టి శేవనెత్తి పులకాంచితక శేవరంబున
స్వసంతోషంబు వెలువరించు నాయమం దోడ్కొని హర్షించుచు నాత్మాగారంబు
నకుం జని మైత్రేయతోడంబోలెఁ బ్రవర్తిల్లుచు గుణాన్వితుండును యజ్ఞకర్మచింతక్షణం
డును గాత్యాయనాభిధానుండును నగు కొమరునిం గనియె, గుణసాగరుండును నేద
వేదాంగసారగుండును నగు వరరుచి యా కాత్యాయనునకుఁ బుత్రుండై విద్యార్థులతోఁ
ట్రుంగాఁ దచ్చుభిక్షేత్రమందుఁ జతుర్థి శుక్రవారంబున సర్వవిద్యాప్రదాయకుండగు
మహాగణపతిం బ్రతిష్ఠించె, నెవ్వఁ డాచినాయకుముందఱి కాంతిపాతభానంబునఁ
బుష్పమాలం గ్రహించి శక్తికొలఁదిఁ బఠించు వాడఁ జన్మజన్మంబునను వేదాంతకా
స్త్రజ్ఞుండగు, నెవఁడు పఠింప నసమర్థుండై కేవల పుష్పమాలనే గ్రహించు వాడు
సర్వదా యజ్ఞకవిద్వద్గుహంబులం బ్రభవించునుగాని నిందితులగు మూర్ఖుల సదనంబుల
నెంతమాత్రము జన్మింపరాదని నుడువుటయు

౯॥ నావారల్ పెరవారలన్న భిద యేనాడున్ మదిన్ లేకయే

యావారల్ పొనరించుకృత్యములలో నావంతతప్పండినన్

సేవాదూరులజేసి విట్టులుకమ్మై శిక్షింపగంజూచున్

దావా! యావనరాష్ట్రవర్తిగణపూర్ణబ్రహ్మభూమిధవా!

౧౪౨

౧౪౩॥ ఇది శ్రీమజ్జగద్గురు గురుకరుణాకటాక్షసంప్రాప్తాభయభాషా పాండిత్య

రసవత్కవిత్వనిధాన హరిశ్చంద్రోద్భవ లక్ష్మీనారాయణ పేరమాంబికా

గర్భకుటీమత్తాయమాన ఉద్వత్సభామృతావధానవిధాన జానపాటి

పట్టాభిరామాభిధాన సమాంధ్రీకృతంబగు శ్రీస్కాందరుహ

పురాణాంతర్గత నాగరఖండంబునందు

బంచమాశ్వాసము

- ౯ రామారి ముబ్బయ్యగారు - ౧౩౩ విరూపాక్షపంథాన ప్రధానమంత్రీ
- ౧౦ ఘంటంభట్లగారి వెంకటభుజంగముగారు - ముసలాపురం
- ౧౧ దండు గుండేరావుగారు, కరణం - ...
- ౧౨ తిగుళ్ళ కృష్ణారెడ్డిగారు, పలేలు - ...
- ౧౩ కాకుమాను మామమయ్యగారు, నర్సారావుపేట
- ౧౪ సిల్లలమజ్జి సోమయాజులుగారు, తహశీలుదారు, గురిజాల
- ౧౫ తిప్పరాజు కాపేశ్వరరావుగారు, కరణం, దుగ్గిరాల
- ౧౬ భాస్కరరాయని వెంకట రామయ్యగారు, వంగపల్లి
- ౧౭ నరసింహస్వామివారు, యాదగిరి
- ౧౮ వీరకాయల రామారావుగారు, రాయగిరి
- ౧౯ చివతెంక రామలింగయ్యగారు, చాక్లరు, మామమకొండ
- ౨౦ పాలూరి వెంకటరత్నముగారు, వకేలు, గుంటూరు

చేతనా యూరలసిన పోషకులు, సహాయులు.

పోషకులు

- ౧ అల్లాటి లక్ష్మణరావుగారు, కరణం, జంగపల్లి
- ౨ సింగేతము అప్పారావుగారు, మత్తేదారు, కొన్నె
- ౩ గూడూరి పిరసాంబశివరావు సద్దేశపాండా్యగారు, మామమకొండూరు

సహాయులు

- ౧ పట్నూరి సారాయారావుగారు, శ్రీరసాగరము
- ౨ నెల్లంట్ల నరసింహారావుగారు, చినమదూరు
- ౩ మెదక్ కె.వి.కోరావు దేశములుగారు, నల్లపల్లి
- ౪ నార్సేపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు, నల్లపల్లి
- ౫ బావపాటి ముబ్బయ్యయ్యంగారు, అక్కింగు కరణం, పాపయపాతెను
- ౬ చిక్కరాజు మట్టపల్లి రావుగారు, కరణం, చెలకోతి
- ౭ కవులూరి నరసింహారావుగారు, తాలపాటి
- ౮ గోలేటి వేణుగోపాలరావుగారు, పోలీసుసచివస్వేచ్ఛరు, ప్రత్తిపాడు
- ౯ నడింపల్లి నరసింహారావుగారు, బిల్లారిజెష్టరాఫీసు, గుంటూరు
- ౧౦ రాచకొండ వెంకటరామయ్యగారు, యెనమదల

అభినవనరస్వతి

పత్రికాధిపతి:— జానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి.

ఇది యొకమూలపత్రిక. ఇందు వర్తమానముగర్భభోధక గ్రంథములును విశేషములును వ్యాసములును ఒకటింటింపబడుచును. చందా సం॥ 1 కి రు 2-0-0

ఈ కార్యస్థానమున వెలకుదొరకు పుస్తకములు.

1 అశ్వయాచార్యవిజయము	...	0	4	0
2 కరిణీతోడ్పాటి [పూరే పీఠభద్రకవి]	...	0	4	0
3 వాసంతికాపరిణయ నాటకము	...	0	4	0
4 కంసశంఖ నాటకము	...	0	8	0
5 చురుక్కొండనుంజరి [సింహాద్రి వేంకటాచార్యులు]	...	0	4	0
6 విదూషాక్షపీఠగురువరంపర	...	0	2	0
7 నీతీనీతులు [సుమతీశతకమునకు సంస్కృతము]	...	0	2	0
8 విశ్వభాగ్యహస్తాశ్చఖండనము, భాగ్యహస్తాశ్చఖండనము	...	0	2	0
9 విద్యాహారాధన ఖండనఖండనము	...	0	4	0
10 చిత్తూరుజిల్లాతీర్థ విమర్శనము [పత్రికాధిపతి]	...	0	4	0
11 కంసదోషము	...	0	8	0
12 గురగింజ	...	0	1	0
13 పులింవావివాహము [పత్రికాధిపతి]	...	0	4	0
14 వల్సలనీతిశతకము	...	0	1	0
15 శివానందలహరి [తండ్రి రామకృష్ణకవి]	...	0	4	0
16 లక్ష్మీవిలాసము [రాయనము వేంకటపతి]	...	0	4	0
17 నర్సారావుపేట శతావధానము [తెనుపతివేంకటయ్య]	...	0	8	0
18 పర్యాంపుర్యాం	...	0	2	0
19 పశ్యశబ్దనిశానము	...	0	2	0
20 పురశ్చరణము	...	0	2	0
21 శంతనరాజనరసి	...	0	14	0
22 వక్రవక్ర	...	0	4	0
23 స్వర్ణకారవక్రవక్రము	...	1	8	0
24 శుద్ధాంధ్రహరిశ్చంద్ర చరిత్రము	...	0	10	0
25 తిరుపతివేంకటేశ్వరతత్వము	...	0	1	0
26 సూరసంహిత-అంధము	...	2	0	0
27 స్కాందముహాపురాణాంతర్గత నాగరఖండము	...	1	0	0

అభినవనరస్వతి కార్యస్థానము,

జానపాటి, పిడుగురాళ్ళపాస్టు.

గుంటూరుపట్టణం.